REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare.— Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumінecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 78. | Brașov, Sâmbătă 6 (19) Aprilie. | 1902.

Cine a spart solidaritatea?

IX.

Sĕ revenim un moment la articolii publicațĭ de foia nóstră în primăvara anului 1892 sub titlul *„La situațiune“*, carĭ formézĕ singura basă a învinuirilor, ce le-au îndreptat și au încă trista îndrăsnélă de a-le îndrepta vechii noștri adversarĭ în contra nóstră.

Amintita seriă de articolĭ a început sĕ apară în „Gazetă“ tocmai douĕ lunĭ după conferența națională dela 1892. Adecă pe un timp, când uneltirile fățișe și ascunse „tribuniste“, ce aveau de scop a preamări „biruința“ dela conferență, despre care se pretindea, că ar fi adus cu sine sdrobirea așa disilor „moderațĭ“ etc, înaintaseră în mod îngrijitor.

Articolii „La situațiune“ n'au fost decât un avertisment dat celor ce se jucau ca copiiĭ cu focul, care putea ușor sĕ devină primejdios nu numai pentru causa importantă a memorandului la corónă, dér și pentru întréga causă a partidului și a poporului.

Li-s'a spus celor din comitet și mai ales celor din biroul lui dela Sibiiu sĕ se astîmpere, sĕ înceteze cu intrigile lor, cu suspiționările și calomniările lor la adresa bărbaților independențĭ din sînul partidului nostru și sĕ nu provóce desbinărĭ tocmai în momentele când se pregăteau a merge cu memorandul la Viena.

In fața celor mai sfruntate neadevĕrurĭ, ce se lățiau cu intențiune din partea ómenilor „grupului“ asupra decursului conferenței și a atitudinei celor ce s'au pronunțat atuncĭ cu atâta prevedere în contra orĭ cărui pas pripit și nepregătit, diarul nostru, consciu de datoria sa într'un moment atât de critic, a restabilit cu cea mai mare moderațiune adevĕrul și a admoniat pe cei ce'și croiseră un plan de „campaniă memorandistă“ atât de tendențios și periculos, sĕ se oprescă, sĕ se întórcă pe cărarea dréptă și sĕ nu crédă cum-va, că într'o causă ca aceea a memorandului „își pot permite luxul“ de-a nu ține sémă, ba a lovi chiar în față principiul solidarității, în nebuna închipuire, că administratorul și cassierul „Tribunei“ cu cei din jurul sĕu ar fi de-ajuns și ar avé destulă autoritate de-a înlocui față cu tronul și cu guvernul pe toțĭ factorii națiunei...

A mai apelat organul nostru tot-odată și la elementele mai chibsuite din comitet, carĭ fuseseră luate de curentul primejdios și a terminat seria de articolĭ mai sus amintită cu cuvintele:

„Solidaritatea din sînul partidului național trebue înainte de tóte sĕ o susținem și s'o apĕrăm; solidaritatea sĕ fie tatăl nostru politic al Românilor asuprițĭ și *sĕ nu pornim la drum nicĭ-odată mai înainte de a-ne fi asigurat de merindea solidarității*“.

In acei articolĭ a fost așa dér vorba de pĕcatele, ce le-au sĕvêrșit ómenii grupului în detrimentul solidarității și ce erau pe cale a le mai sĕvêrși. Nu se tracta decĭ în ei nicĭ de a sparge solidaritatea, nicĭ de a împiedeca „aștemerea“ memorandului.

Acésta din urmă o recunósce întru cât-va însușĭ „autorul intelectual al campaniei memorandiste“, Eugen Brote, în cartea sa „Un memoriu politic“, apărută în Bucurescĭ la 1895.

„Memoriul“ lui Brote este vestit pentru sucitarile, întortochiările, și neadevĕrurile, ce le cuprinde, mai ales în capitolul, unde se vorbesce despre isprăvile „Tribunei“ și ale ómenilor ei, care e scris cu o uimitóre tendențiositate și patimă.

Ast-fel pe pagina 141, după-ce afirmă, că tóte „culorile politice“ din partidul național, adecă tóte diarele române afară de „Tribuna“ — care, firesce, ajungênd „diar singur autorisat“, nu mai representa nicĭ o „culóre“ (?) — au început după conferența din 1892 „o campaniă fórte strașnică în contra memorandiștilor“ amintitul memoriu mai adauge cu privire la diarul nostru următórele:

„...Gazeta Transilvaniei“, care nu-șĭ mai putea găsi firul (?! Red. G. T.) susținea altcum votul conferenței, dér combătea cu tóte aceste comitetul național, care era chiemat sĕ îndeplinéscă acel vot“.

Cum a îndeplinit comitetul votul conferenței dela 1892, cum și-a jucat rolul de „mare diplomat“ Eugen Brote cu secretarul lui de redacție la Viena și cum a sciut el sĕ poseze ca șef al cancelariei deputațiunei române la otel „London“ din Fleischergasse, nu mai este secret după dece anĭ.

Dér nicĭ aceea nu mai póte fi adĭ necunoscut celor carĭ se interesézĕ de faptele petrecute, că nicĭodată un comitet n'a avut necesitate de-a fi mai mult controlat în pașii sĕi ca comitetul din cestiune.

Acésta a făcut'o „Gazeta Transilvaniei“. N'a combătut, ci a admoniat cu moderațiune, când era încă timp de îndreptare.

„Politica de naționalitate în Ungaria și tripla alianță“.

(Un articol al baronului D. *Banffy*.

Fostul ministru-președinte Banffy a publicat dilele acestea un articol în revista ungurescă *„Magyar Közélet“*, în care se ocupă de necesitatea triplei alianțe și de condițiunile și desvoltarea internă a celor trei state, condițiunĭ, carĭ pot contribui la întărirea acestei alianțe. Baronul se ocupă în special cu cestiunea din punct de vedere unguresc și étă, în estras, cum judecă d-sa raporturile Ungurilor față cu acea alianță.

După cum stau lucrurile în Austria — dice nobilul baron — unde se manifestă atâtea tendințe naționale, centrifugale, federaliste, — partea acésta a monarchiei este mai mult o pacoste, decât un sprijin pentru tripla alianță. *Singurul razim al triplei alianțe este Ungaria*, dér și acésta numai cu condiția, că nu numai își va „păstra“ caracterul unitar, dér îl va desvolta mai departe și prin *maghiarisare* se va opune tuturor aspirațiunilor naționaliste.

Dualismul s'a înjghebat la 1867 cu gândul, ca în Austria sĕ aibă Germanii hegemonia, ér Ungaria sĕ aibă caracter *maghiar*. In Austria Germanii nu și-au putut menține hegemonia, bărbații de stat ungurĭ au fost mai circumspecțĭ, aducênd legĭ în sensul caracterului maghiar, însĕ nu s'a desvoltat destulă energie în esecutarea lor.

Décă pentru Germania au valóre cuvintele împĕratului Wilhelm, că Germania trebue sĕ fie națională unitară, cu atât mai mare valóre au aceste cuvinte pentru Ungaria (!)

Ungaria numai așa póte avé însemnătate politică, décă va fi națională și maghiară. Décă nu va deveni națională, nu póte decât sĕ ofere material pentru o formație slavă și română și nicĭ integritatea teritorului nu și-o va puté asigura pentru tot-déuna.

Este atât în interesul dinastiei, cât și al triplei alianțe, ca Ungaria sĕ fie condusă de un *șovinism estrem*.

Pentru tripla alianță nu póte sĕ aibă valóre o Ungarie poliglotă, ci numai o Ungarie unitară, națională și — încheie B. — avea dreptate un mare bărbat de stat german, care vorbind odată cu mine despre raporturile din Austria și Ungaria, mĭ-a dis:

„Mai bucuros sacrific pe Sașii din Ardeal, — carĭ și de altmintrerĭ scad pe di ce merge, — în favorul înjghebării statului național maghiar, decât ca odată cu a Sașilor, prin satisfacerea pretensiunilor îndreptățite și neîndreptățite a celorlalte naționalităță, carĭ gravitéză în afară, sĕ se pună piedecă formațiunei statului maghiar unitar“.

Absurdităță banfiste!

Din dieta ungară.

Ședința dela 16 Aprilie.

După-ce deputatul sas *Meltzer* a rĕspuns lui *Werner* cu privire la atacurile, ce le-a îndreptat acesta în contra școlelor săsescĭ, a luat cuvêntul

Ministrul I. Wlassics, din al cărui discurs estragem următórele: In ce privesce școlele secundare observă, că tocmai față de școlele secundare *nemaghiare* a dat anul trecut un ordin prin care dispune, ca directorii supremĭ sĕ visiteze de douĕ-orĭ în an institutele acestea. Décă se va mai avé în vedere presența directorilor supremĭ la esamenele de maturitate și décă se va ține sémă și de aceea, că membrii din consiliul instrucțiunei încă visitéză institutele acestea, atuncĭ crede, că tot ce póte face în cadrul legilor, a făcut. Promite, că se va îngriji, ca *în școlele secundare ale naționalităților sĕ nu se comită nicĭ un atentat (!) în contra statului maghiar*.

Mulțĭ au cerut înființarea de gimnasii icĭ colo. Asta se va și face, însĕ numai gradat. Un deputat a obiecționat, că de ce se învață limba germană în școlele secundare. Propunerea limbei germane e însĕ de absolută necesitate.

Se ocupă apoi cu art. de lege XX. 1848 cu privire la care deputatul Veress presentase un proiect de resoluțiune și declară, că guvernul va esecuta gradat dispozițiunile acestei legĭ, el se va ocupa cu cestiunea ușurării credincioșilor bisericei de sarcinele ce le suportă adĭ, ba nu e strĕin nicĭ de aceea, ca dotațiunea, ce se ia anual în budget, sĕ-o fixeze eventual într'o lege. In cestiunea acésta seriósă guvernul ia o posiție, care póte fi liniștitóre pentru întréga țéră.

Față de proiectul de resoluțiune făcut de partidul poporal, în care se cere ștergerea legei despre neconfesionalitate, declară, că statul nu sprijinesce neconfesionalitatea, vré însĕ sĕ garanteze libertatea consciinței (!) Cere decĭ respingerea propunerii.

S'a ocupat apoi cu vorbirea contelui Ioan Zichy. Polemisând cu acesta, ia în apĕrare liberalismul față cu acusarea de ateism, și spune, că în Ungaria nu trebue sĕ fie frecărĭ dogmatice între confesiunĭ, ci toțĭ sĕ se unéscă în idealul național maghiar (!) Sĕ nu se ia o atitudine contrară statului, căcĭ statul ar trebui sĕ fie cel mai tare tocmai în școlă.

Werner ia cuvêntul în cestiune personală, reflectând asupra declarațiunilor lui Meltzer și spunênd din nou, că are marĭ îngrijirĭ față de tinerii maghiarĭ, carĭ frequentéză școlele săsescĭ.

Wlassics: Nu se pot confisca decât cărțile acelea, carĭ agită în contra ideii de stat maghiar. Cărțile didactice, ce se folosesc în școlele săsescĭ și nemaghiare, vor fi controlate din nou, ca sĕ se vadă de nu cum-va conținutul lor se opune legilor? Cărțile didactice, carĭ s'au scris pentru școlele nemaghiare din partea ministeriului, nu pot fi octroiate. Cărțile, ce se folosesc însĕ în aceste școle, se vor revisui.

Nessi P. dice, ca décă sunt cărță și școle, carĭ propagă idei contrare statului, atuncĭ vada și onórea națiunei maghiare pretind, ca nu numai cărțile sĕ se confisce, ci și școlele sĕ se închidă.

Kollar protestéză în contra învinuirei de nepatriotism și panslavism, ce mereu li-se aruncă preoților slovacĭ. Respinge tóte calomniile și suspiționările, ce se aduc în direcția acésta.

„Corda fratres.“

Un apel.

(Fine).

Făcênd abstracțiune dela menționatele pretensiunĭ ale secțiunei maghiare, aceste principii fură observate în general ca necesarie pentru concordia și prosperarea federațiunei.

Și acuma ni-se întêmplă se vedem ceva curios. Nicĭ chiar la o secțiune — afară de secțiunea română — nu s'au făcut obiecțiunĭ privitor la modul de organisație. *In Austria*, unde luptele de rassă sunt așa de acute și unde Italienii trebue sĕ susțină combaterĭ crâncene pentru naționalitatea lor, *nimenĭ n'a atacat pe Italienĭ, din causa că s'au asociat în federațiune fraților lor din regat.* Nimenĭ n'a avut ceva de dis în potriva studenților românĭ dela universitatea din Viena, pe motiv, că au întemeiat un consulat federal aparținĕtor secțiunei române.

Acuma ies la ivélă Maghiarii, carĭ, neputênd împedeca lucrurile, ca sĕ se petrécă, cum s'au petrecut în congresul federațiunei, pun în mișcare tóte mijlócele, pentru a-le împedeca cel puțin în afară de federațiune.

Vice-preşedintele secţiunei române, ales la Turin, *fu esclus dela tóte academiile unguresci*, „pentru-că participă la congresul din Turin şi acolo se unî cu grupul român“. Ei bine, acum, in vederea congresului din Budapesta, ministrul Wlassics profită de acéstă ocasiune, pentru a amenința de „a reprima în germenii sei“ orî-ce mişcare în felul acelei din Turin şi Paris, — şi încă şi mai esplicit se esprimă Escelenţa sa într'o convorbire, ce o avù cu o distinsă persónă română, adecă, că el e gata *„a elimina dela tóte academiile unguresci pe acei Românî* supuşî din Ungaria, *carî s'ar încumeta* în congresul din Budapesta *a-se uni cu grupul român*, chiar de ar fi nevoit sĕ escludă dela şcólile superióre *pe toţî studenţiî românî*.“

Cum póte sĕ vadă ministrul unguresc agitaţiune politică, unde crede că trebue sĕ intervină cu tótă energia sa, în actele unei instituţiunî, care n'are caracter politic, care esclude din programul sĕu tóte cestiunile de felul acesta, care protestéză în potriva orî-cărei încercărî de manifestaţiunî politice, — acésta nu o póte scì, decât singur Escelenţa sa.

Ceea-ce scim şi ceea-ce nu mai puţin putem deduce din atitudinea grupului maghiar în congresele ţinute până acum şi din amenințările ministrului Wlassics şi ale rectorului universităţii din Budapesta este: că ministrul instrucţiunei şi rectorii universităţilor din Ungaria şi tinerimea maghiară vor sĕ profite de federaţiune, pentru a-o face sĕ ia posiţie în favorul unor anumite principii scumpe inimii lor, şi că doresc a împedeca anumite secţiunî, ce le sunt un spin în ochî, de a participa la federaţiune.

Noi însĕ scim, sĕu cel puţin avem încrederea şi speranţa, că federaţiunea nu se va asocia nicî-odată la aceste tendinţe insolente şi esclusiviste, şi că nicî-odată nu va permite sĕ fie făcută instrument de luptă în cestiunî, ce nu numai că îi sunt străine, dér chiar contrarie statutelor sale, căcî în momentul, când s'ar pune pe acéstă pantă periculósă, ea însa-şî şî-ar aplica o lovitură mortală.

Secţiunea română a federaţiunei „Corda Fratres“ se simte atinsă viu de declaraţiunile ministrului Wlassics şi ale rectorilor dela universităţile unguresci. Insĕ nicî amenințările cele mai neomenescî nu o vor puté îndemna a-şî schimba atitudinea observată până acuma şi de a-şî asuma o atitudine, care ar fi contrară sentimentelor nóstre, şi putem asigura, că secţiunea română, păstrându-şî propria demnitate, nicî-odată nu va uita interesele federaţiunei.

Federaţiunea internaţională a studenţilor este şi ea atinsă de declaraţiunile ministrului Wlassics; şi convingerea nóstră este, că federaţiunea, pentru a-se puté desvolta şi înflori, trebue sĕ se bucure de cea mai amplă libertate şi trebue sĕ fie scutită de ingerinţe de felul acesta. Aceleaşî condiţiunî sunt absolutamente necesare şi pentru congresele sale, décă e vorba, ca ele sĕ esersiteze asupra federaţiunei o influenţă binefăcĕtóre şi fecundă; şi mai e necesar, aşa ḑicênd, sĕ fie asigurată neutralitatea locului, unde trebue sĕ se ţină congresele.

Ospitalitatea, pe care o naţiune o oferă congresului, impune federaţiunei dela sine unele consideraţiunî. *Italia a dat* la congresul din Turin *un splendid esemplu* în privinţa modului, *cum* într'o ţéră civilisată o naţiune, care ofere ospitalitate unei corporaţiunî, póte în acelaşî timp *sĕ-i lase şi o completă libertate*.

Delegatul italian, Felice Ferrero, presentă o moţiune de conţinutul, că „congresul doresce *amnistia pentru Italienii condamnaţi pentru delicte politice*.“ Toţî oratorii italienî sprijiniră călduros acéstă moţiune. Când s'a propus de a lua acésta moţiune dela ordinea ḑilei, din causa caracterului sĕu politic, tóte secţiunile, afară de cea italienéscă, *au votat pentru luarea dela ordinea ḑilei*. Studenţiî italienî ar fi putut face în privinţa acésta presiune asupra congresului. Insĕ din contră, orî cât au ţinut ei la moţiunea lor, ei totuşî n'au făcut aşa ceva, fiind-că erau prea liberalî şi prea ospitalierî, decât sĕ abuseze de posiţiunea lor.

Şi acum în loc sĕ avem siguranţa, că la congresul din Budapesta se va proceda cu aceeaşî corectitudine, avem discursul ministrului Wlassics şi admonestările rectorilor. Ne putem imagina, cum va fi atitudinea tinerimei maghiare, după asemenea esemple ale mentorilor sĕi!

Acestea sunt motivele, pentru care noi, în vederea viitorului congres din Budapesta, suntem îngrijaţî de pericolele, ce amenință federaţiunea, căreia noi i-am dedicat cu tótă inima până acuma o mare parte din tinerele nóstre forţe. Noi insistăm a afirma, că acest cas cere multă circumspecţiune şi din nou atragem asupra lui atenţiunea celor interesaţî. Pentru noi ar fi cea mai plăcută surprisă, décă *colegii noştri maghiarî, de acord cu superiorii lor, ar da proba, că în viitor vor avé sentimente mai bune pentru federaţiune.*

Terminăm, augurând iubitei nóstre federaţiunî prosperitate şi victorie în tóte întreprinderile sale.

Viena, Aprilie 1902.

Pentru direcţiunea secţiunei române:
Lucian Bolcaş,
Vice-preşedintele S. S dela „Corda Fratres.“

(Trad. de: Deluletea.)

Omorul din Petersburg.

Despre omorîrea ministrului rusesc de interne, mai dăm aḑî următórele amĕnunte.

— Numele adevĕrat al asasinului e *Malysev*, care din incidentul turburărilor studenţescî din Chiev, la care a participat, drept pedépsă fù înrolat în armată. Ultimele cuvinte ale ministrului au fost: „De ce mĕ omorîţî? Nu sciu sĕ fii făcut cuiva vre-un rĕu!“

Atentatul contra nenorocitului ministru a fost de mult pregătit. Cu patru sĕptĕmânî înainte, el primi următórea telegramă: *„La revedere cât mai curênd — Bogoljepov“*. Se scie, că Bogoljepov s'a numit ministrul rusesc al cultelor, pe care l'a împuşcat anul trecut un student universitar.

Comitetul secret al universitarilor ruşî a dat un apel, în care întréga inteligenţă din Rusia e provocată sĕ stea pe partea studenţilor, carî nu luptă numai pentru drepturile academice, ci şi pentru drepturile poporului. Studenţiî s'au conjurat sĕ aducă tóte jertfele pentru înfrângerea reacţiunei. Toţî sunt convinşî, că trebue sĕ se rupă odată cu sistemul actual. Insuşî Ţarul Nicolae ar fi ḑis:

— Nu sunt mulţumit cu sistemul actual de guvernare; trebue schimbat, fiind-că nu vrĕu sĕ deviu satrap asiatic.

In urma atentatului dela 15 Aprilie, întréga biurocraţie ruséscă e adênc îngrijată şi neliniştită.

Ministrul ucis era cel mai încăpăţinat representant al ei. Poporul de rênd îl numia pe Sipjagin „călĕu“. Se crede, că „comitetul secret“ are pe lista sa încă şi alte persóne de posiţiune înaltă, carî vor trebui sĕ cadă victima rĕsbunării, şi că acésta se va întêmpla cât mai curênd. Corifeii mişcării revoluţionare sciu fórte bine, că Ţarul înclină spre ideile liberale moderne şi că are marî simpatii mai ales faţă cu instituţiile de stat englese. Numai Ţarului i-se póte mulţumi, că principele Mihail *Stahovici*, mareşalul nobilimei din Orel, a putut sĕ pretindă libertatea consciinţei fără a i-se fi mişcat un fir de pĕr măcar. Décă Ţarul n'ar fi condus de idei mai liberale, prinţul *Uhtomski*, prietinul lui intim, n'ar fi cutezat sĕ sbiciuéscă în organul sĕu „Petersburgskija Vjedomosti“ abusurile biurocraţiei.

Evenimentele marî în Rusia şî-au început deja cursul şi abia se póte aḑî prevedé unde vor culmina şi care va fi urmarea. Adevĕrat, că închisorile rusescî gem aḑî de osîndiţî şi că ele vor fi îndesuite cu alţî martirî ai libertăţii, dér nu se póte totuşî ca în imperiul Ţarilor încă sĕ nu rĕsară odată sórele libertăţii şi dreptăţii.

Din Macedonia.

„Politische Correspondenz“ publică un comunicat oficios turcesc în care se spune, că deóre-ce amânarea confirmărei Sêrbului *Firmilian* ca metropolit la Ueskueb n'a potolit cât de puţin mişcarea macedonénă, Turcia nu are nicî un interes de a amâna din nou acéstă confirmare, cu atât mai mult, că şi Rusia o voesce. Cu tóte acestea, în cercurile oficióse turcescî se observă, că ar fi mai prudent sĕ nu se confirme acum numirea luî Firmilian. Acelaşî organ publică o depeşă din Constantinopol, în care se spune, că e cu putinţă ca Sultanul sĕ acorde consacrarea lui Firmilian înainte de sĕrbătorile Paştilor ortodoxe.

*

Tot „Pol. Corr.“ află din Sofia, că într'o nouă notă oficiósă, guvernul bulgar spune, că supraveghiază în mod deosebit comerciul de arme la hotar, precum şi eventuale esportaţiunî de esplosive.

Poliţia din Sofia a oprit, acum de curênd, un tren lângă Slivniţa, deórece primise scire, că în acel tren se afla dinamită, care trebuia sĕ fie trecută prin contrabandă.

S'a secuestrat depositul de arme al fraţilor Ivanoff, din Sofia.

Consiliul de miniştri a hotărît sĕ însărcineze pe representantul bulgar din Constantinopol, ca sĕ declare Porţeî, că niscaî eventuale aglomeraţii de trupe turcescî la hotar, ar provoca din partea Bulgariei aceeaşî mĕsură.

*

Ḑiarul *„Neue Freie Pressa“* primesce din Salonic scirea, că în satul Tchingissa jandarmiî turcî voiau sĕ între într'o casă, unde era ascunsă o bandă armată bulgară. Opt-spre-ḑece membri ai bandei s'au baricadat şi s'au apărat în timp de cincî ore. Opt Bulgarî au fost ucişî, ér ceilalţî au fugit, protegiaţî de întunerecul nopţii. Jandarmii îi urmăresc.

Ḑiarul *„Bulgaria“* publică scirea, că de curênd a fost o ciocnire între trupele turcescî şi o bandă bulgară armată, la Kirdjevo-Djumaia. Au căḑut morţî din ambele părţî. Şése insurgenţî au scăpat şi sunt urmăriţî.

Ḑiarul *„Asly“* află, că lângă Nevrokop (Macedonia) a fost o luptă între bandele bulgare şi jandarmî turcî. Doi banditî au fost ucişî şi cincî rĕniţî. Capetele celor ucişî au fost espuse în oraşul Serres.

Tratările din Africa-de-Sud.

Scirile mai noue, ce vin din Londra, anunţă, că în cursul tractărilor de pace s'au ivit greutăţi seriόse. Conducĕtorii Burilor pretind *armistiţiu*, dér pretensiunea acésta li-se rufusă categoric din partea Englesilor. Afară de acésta se ḑice, că între condiţiunile Burilor, pe carî *Milner* le-a trimis în Londra, sunt şi de acelea, pe carî Anglia nu vré sĕ le primescă. Milner însuşî, care s'a dus la Pretoria ca sĕ participe la conferenţele comune, e de părere că condiţiile, ce le pun Burii, nu pot fi acceptate. Burii sĕ fi declarat — după „Daily Mail“ — că sĕ vor împăca cu pierderea independenţeî şi cu desarmarea generală, în schimb însĕ ei cer:

1. Reedificarea localităţilor nimicite. 2. Amnestie Burilor şi resculaţilor din Cap, carî în temeiul proclamaţiei din Septembrie, sunt espulsaţî pe viéţă. 3. Anglia sĕ ia asupră-şî tóte datoriile republicelor. 4. Sĕ se stabiléscă un termin, când nouelor colonii li-se vor da instituţiî autonome.

Guvernul englez e decis — ḑice „D. M.“ — că afară pe punct 1 sĕ respingă tóte celelalte puncte, precum şi pretensiunea armistiţiului.

„Kölnische Zeitung“ e informat din isvor sigur, că Burii transvaalienî sunt mult mai conciliantî, decât *Steyn* şi *Dewett*, ba se svonesce chiar, că Steyn numai sub anumite condiţiunî s'a declarat gata a merge la Pretoria. Se pretinde, că guvernul engles, ţine strîns la principiul, că nu póte fi vorba decât de o convenţie militară privitóre la depunerea armelor.

Dela Academia Română.

Bucurescî, 4 Aprilie v. 1902.

Alegerî.

In şedinţa de erî a Academiei Române, s'a pus a doua óră la vot alegerea de membru în secţiunea sciinţelor a d-lui Stefan *Hepites*, care la prima votare întrunise numai simplă majoritate. Resultatul votului a fost: 14 pentru şi 7 contra; prin urmare întrunind majoritatea reglementară de doue treimî, a fost proclamat membru. (Raportor d-l Dr. I. C. Istrati).

Apoi a urmat alegerea unui nou membru în secţiunea literară. Ascultându-se raportul d-lui Iosif *Vulcan*, s'a procedat la votare şi candidatul secţiunii, d-l Ioan *Bianu*, întrunind îndată la primul vot mare majoritate de doue treimî, a fost proclamat membru al secţiunii literare. Alesul venind în sală a mulţumit emoţionat pentru distincţiunea, ce i-s'a făcut. Apoi a luat cuvêntul d-l D. A. *Sturdza*, salutând acéstă alegere ca începutul întrării elementelor mai tinere în Academie.

După acestea s'a votat asupra candidaţilor de membrii corespondenţî ai secţiunii sciinţelor. Majoritate de doue treimî a întrunit d-l Alfons *Saligny* chimist, fratele lui Anghel Saligny. (Raportor d-nul Dr. I. C. Istrati.)

In urmă s'a procedat la alegerea candidaţilor de membri corespondenţi ai secţiunii literare. D-l Iosif *Vulcan* cetindu-şî raporturile despre activitatea literară a d-lor Virgil *Oniţiu* şi Andreiŭ *Bârseanu*, candidaţii secţiunii, s'a votat întâiŭ asupra d-lui Virgil Oniţiu, care întrunind majoritatea de doue treimî, a fost proclamat membru corespondent al secţiunii literare, apoi s'a votat asupra d-lui Andreiŭ Bârseanu, care asemenea întrunind majoritate de doue treimî, a fost declarat ales.

Al treilea candidat de membru corespondent al secţiunii literare d-l Anghel Demetrescu, despre care a presentat raport d-l D. C. Ollanescu, întrunind numai majoritate simplă, se va pune de nou la vot în şedinţa următóre.

*

Secţiunea literară s'a constituit alegându-se preşedinte d-l T. *Maiorescu*, vice-preşedinte d-l Iosif *Vulcan*.

Din diecesa Aradului.

— 14 Aprilie 1902.

Nicî nu s'a rĕcit bine ţĕrîna de pe mormêntul rĕposatului Episcop Iosif Goldiş şi pretinşii stegarî dela Arad şi încep cu agitaţiile meschine, de carî numai ómenî ca cei din jurul fóiei aradane sunt capabilî.

Deşi simţul de pietate faţă de rĕposatul Episcop tocmai dela ei pretindea, ca sĕ mai amâne cu discuţia întregirii scaunului vacant, — pusă odată în discuţie, sentimentul onestităţiî ar fi pretins, ca acéstă cestiune gravă şi de mare interes pentru biserica şi naţiunea nóstră, sĕ-o tracteze cu calmitatea şi obiectivitatea necesară, şi sĕ nu sĕ foloséscă de vechile şi cunoscutele lor arme.

„Calumniare audacter“! Etă principiul acestui soiŭ de ómenî, carî spre a asigura şi de astă-dată reuşita candidatului lor, încep *da capo* cu insultele, calumniază de nou pe toţî, carî îşî au judecata proprie, şi decî nu pot fi socotiţî între *„amicî“*, şi într'un ton arogant şi cutezător vorbesc despre sinodul eparchial aradan, chemat d'a alege pe fiitorul Episcop, ca despre un sinod „ales după desĕvêrşita dorinţă a obştei.“

Dér óre cine nu-şî aduce aminte de *modul* cum s'au făcut ultimele alegerî sinodale din Arad? Cine nu-şî aduce aminte

de 'corteşirile puse la cale de clică, de manifestele şi apelurile, ce se trimeteau, în întrega vastă diecesă? S'au cine nu-şi aduce aminte, cum bieţii preoţi şi învĕţătorĭ, sub diferite pretexte, citaţĭ au fost din depărtărĭ marĭ la Arad, ca apoi aicĭ „capacitaţĭ" sĕ fie?

Cine nu-şi aduce aminte cum Roman Ciorogariu a dat aspră poruncă prin cercular litografat în cancelaria consistorială tuturor preoţilor şi învĕţătorilor din cercul Aradului, ca sĕ alégă pe nepotul sĕu Ispravnic de deputat sinodal?

In fine cine nu scie cum au fost scoşĭ din sinod bărbaţĭ de cea mai mare valóre, ca d. e. fericiţii Stefan *Antonescu* şi Dr. Liviu *Marcu*, carĭ întréga lor avere şi-au lăsat'o spre scoprĭ culturale şi de binefacere, — ca sĕ fie înlocuiţĭ cu d'alde Russu Şirianul, care numai rĕu a făcut bisericei şi neamului?

Cine nu-şĭ aduce aminte de aceste şi alte asemenea „desĕvêrşite dorinţe a-le obştei" înfierate la timpul sĕu şi în colónele „Gazetei."?

Dér ce sĕ mergem aşa departe? Mai fiind acum douĕ locurĭ de deputaţĭ vacante, „Trib. Pop." nu s'a sfiit sĕ-şĭ recomande candidaţii, ba avem, date positive că în cercul Birchişului au trimes pe 2 dintre cei mai agilĭ ai lor, pe R. şi B. prin tóte comunele de pe valea Murĕşului, ca sĕ „capaciteze" pe ómenĭ, şi ast-fel sĕ-ĭ asigure „amicului" rĕuşita.

Cu tóte sforţările, ce s'au făcut însĕ, tot au mai rĕmas încă bărbaţĭ de valóre în sinod, bărbaţĭ cu durere de ném şi biserică; ér ca dovadă despre acésta ne servesce faptul, că „cel mai harnic, cel mai smerit, cel care nicĭ-odată n'a umblat după mărirĭ" — „amicul" lor Mangra, pe lângă tot teriorismul, abia a putut fi ales vicariu la Oradea cu 30 de voturĭ.

Podgoreanul.

SCIRILE DILEI.

— 5 (18) Aprilie.

Jurămênt în limba română. Un corespondent din Panticeu (S. Dobâca) se tînguesce într'un diar din Cluşiŭ, că la recrutarea din C. Gârbou sergentul major a dat esplicaţii numai în limba română celor 130 de „feciorĭ" recrutaţĭ şi tot în limba acésta au pus şi jurămêntul. Numitul corespondent califică acest lucru drept „insultă" adusă caracterului maghiar al statului. — Colosal!

Ministru Horanszky e greu bolnav. Nóptea trecută a petrecut'o fórte neliniştit. Temperatura 38, pulsul 100. Pe bolnav l'au visitat Szell şi Apponyi.

La universitatea din Cluşiŭ un servitor a denunţat pe un camerad al sĕu, că scóte dintr'un dulap închis tese vechĭ de doctorat şi le dă pe banĭ rigorosanţilor, carĭ apoi le copiéză şi le presentă ca pe ale lor. — Frumóse lucrurĭ!

O piesă de a lui Enăchiţă Văcărescu. D-şóra Elena Văcărescu a găsit printre volumele rĕmase dela strămoşii sĕi o piesă întitulată *„Napoleon I în insula Sf. E'ena"*. Piesa e scrisă de poetul Enăchiţă Văcărescu; ea va fi presintată Teatrului Naţional.

Asasinii factorului poştal din Cluşiŭ au venit erĭ în faţa curţii cu juraţii. In sala redutei din Cluşiŭ mare aglomeraţie.

Bĕtrânul Ludovic Mocsáry, care se făcù cunoscut la timpul sĕu în parlament şi pressă prin atitudinea sa bărbătéscă faţă cu şovinismul maghiar şi prin apărarea naţionalităţilor, a suferit o grea perdere prin mórtea unicului sĕu fiu Emeric Mocsáry, proprietar în Andornak. Defunctul s'a distins pe terenul musical, ca bun compositor de cântece poporale.

Studenţii şi studentele, carĭ se află în temniţele rusescĭ, refusă orĭ-ce fel de mâncare. Nicĭ ameninţările, nicĭ promisiunile nu-i pot scóte din hotărîrea lor de a-se lăsa a muri de fóme. O studentă este în agonie.

Regina Natalia a trecut la catolicism. Ea se va presenta Papei peste câte-va dile.

Socialiştii svedezĭ au hotărît sĕ proclame greva generală spre a obţine o lărgire a votului.

Defraudare în Timişóra. Cetim în „Drapelul": Conducĕtorul institutului optic al lui Alex. Kecskeméti din Timişóra, cu numele Adolf Brudermann, în decurs de câţĭ-va anĭ a comis o serie de defraudărĭ în sarcina stăpânului sĕu. Suma defraudată se urcă la 15,000 coróne. Delicventul a recunoscut totul şi a fost deţinut. Brudermann e căsĕtorit şi tată a 2 copii. E curios, că el era presidentul „societăţii 48-iste" din Timişóra şi se da de mare patriot maghiar. Pĕcat, că nu şi-a luat şi un nume unguresc bine sunător. Dér póte va face în viitor, ceea-ce a întrelăsat în trecut. Maghiarisările se fac acum gratuit, şi în curênd vor primi chiar şi premiu.

D-l Dr. A. M. Pop, medic în Mehadia, anunţă, că 'şĭ reîncepe praxa medicală dela 15 Maiŭ încolo în Băile Herculane (Hotel Nestorovits).

O curiositate a naturei. In comuna Hereştĭ din jud. Ilfov (România) femeia Maria Ionescu a născut o fetiţă căreia îi lipsesce buza de sus şi gingia până în dreptul nasului. In dreptul nărilor copila are un cioc de carne, care se unesce cu înghiţitórea printr'un sgârciŭ; limba o are fórte mică. Cele-lalte părţĭ ale corpului sunt normale. Copila nu póte suge şi e nutrită cu biberonul. Mama e sĕnĕtósă.

Gasparides Victor, vestitul aventurier, care a scăpat din temniţă, unde fusese închis pentru falsificare de banĭ, s'a arătat dilele acestea érăşĭ în jurul Tîrgu-Mureşului. Ómenii cred, că d-l „Victor" are „spiriduş" şi au frică de el. O patrulă de gendarmĭ l'a arestat.

Aprilie. Din Şopron şi Balassa-Gyarmat se scrie, că dilele trecute a fost în părţile acelea o mare furtună cu grindină; tot aşa pe la Arad, Turda şi Aiud. In Iglo a nins, în Agria, Moor şi Senteş plouă. Pe la Kaposvar e secetă mare. In parţile Braşovului vênt şi secetă.

Petrecere în Teiuş. Subscrisul comitet invită cu tótă onórea la petrecerea ce se va aranja Marţĭ la 29/16 Aprilie a. c. (a treia di de Pascĭ) în sala hotelului „Leul de aur" din Teiuş, în scopul augmentării fondului pentru edificarea unei nouĕ bisericĭ greco-catolice în Teiuş. *Teiuş.* la 10 April n. 1902. Ioan *Maior*, protopop preşedinte. Ştefan *Crişan*, vicepreşedinte. Gavrilă *Raţiu*, cassar. Corneliu *Crişan*, notar. Anton *Pop*, controlor. Inceputul la 8 óre séra. Preţul întrării: de persónă 1 corónă. Suprasolvirile şi contribuirile marinimóse, carĭ la timpul sĕu se vor cuita pe cale diaristică, sunt de a-se adresa d-lui cassar Gavrilă Raţiŭ în Teiuş (Tövis).

O pledoarie interesantă.

(Discursul d-lui **Delavrancea** în procesul Caragiale-Caion).

Urmare.

Nikita, sdrobit, plânge în braţele măsii: „Maică, măiculiţă, nu mai pot, nu mai pot... ah! fie-vĕ milă de mine!" Şi mă-sa îi rĕspunde: „Oh! dragul mamii, ce frică ţi-e! Du-te de bea, ca sĕ prindĭ inimă, bea niţică vutcă". Nikita e o victimă. Oribila lui crimă, în fond, nu scie de ce a comis'o. El nu mai póte trăi cu acest grozav pĕcat în fundul consciinţii. Nu e nebun, nu, domnilor, ci, în clipa, în care şĭ-a ucis copilul, un fulger îi lumineză sufletul E un iluminat, un pocăit, un nefericit, hotărît sĕ mărturisésca lumii şi sĕ ispăşéscă în faţa legii şi a lui Dumnedeu grozavul sĕu pĕcat. Au venit nuntaşii; béu şi petrec; Akulina se mărită; Nikita a dispărut din mijlocul veseliei. S'a dus într'un grajd; s'a aruncat pe un maldăr de paie; şĭ-a pus un ştreang de gât; privesce la un pom înalt. Sĕ se spândure? Nu. Nu póte, trebue sĕ mărturisésca. Anissia, Matrena, îl chiamă sĕ dea binecuvêntarea sa Akulinei. Dér cum sĕ puie el mâna pe icónă? Apare în mijlocul mulţimei, în faţa tatălui sĕu, bĕtrânul Akim, dér desculţ şi cu capul gol. Matrena tresare. Bănuesce. Vrea sĕ-l depărteze, ba chiar sĕ-l facă nebun. Nikita cade în genunchĭ. Privesce pe Marinka şi dice cu glas tare: „Marinka, vinovat sunt. Ţi-am făgăduit sĕ te iau de nevastă, te-am înşelat, te-am părăsit. Értă-mĕ, în numele lui Isus!" Apoi spre Akulina: „Ascultaţĭ mir ortodox. Akulina, sunt un nelegiuit, vinovat sunt înaintea ta. Tatăl tĕu n'a murit de mórte bună, ci otrăvit. Eu l'am otrăvit. Étă-mĕ în numele lui Christos! Akulina, te-am înşelat, şi ţi-am ucis copilul, copilul tĕu şi al meu. Şi ósele lui trosneau... apoi l'am îngropat. Eu, eu singur am făptuit acésta..." Şi închinându-se în faţa bĕtrânului sĕu tată: „Értă-mĕ tată. Nu te-am ascultat, câne ce sunt, şi tóte s'au întêmplat după cum ai spus tu. Értă-mĕ, în numele lui Isus!" Cu cine, domnilor, s'ar asĕmĕna Nikita? Cu Dragomir? Dér sciţĭ, că Dragomir a comis o crimă din iubire, că e un hotărît, că n'ar mărturisi nimic, că nu din remuşcarea lui, ci torturat de Anca este prins, după 9 anĭ de sbucium. Cu Gheorghe, învĕţătorul? Dér Gheorghe curtéză pe Anca fără nicĭ un succes. şi e un mititel mediocru, care nu e în stare de nimic. Şi în adevĕr nimic nu i-se întêmplă: nicĭ vre-o ispravă, nicĭ vre-o faptă rea.

Din drama lui Tolstoi, domnilor, ne mai rĕmâne de analisat bĕtrânul *Akim*, bărbatul Matrenii şi tatăl lui Nikita. Akim e un bĕtrân tutuit, prost, în neputinţă d'a lega douĕ cuvinte, îngânându-se stupid în vorba fără sens *„ta-i-e"*. Akim însĕ crede în Dumnedeu, nu bea alcool şi nu fuméză. In acest simplu până la cretinism e tótă religia marelui rus, care a spus de atâtea orĭ, că într'un pahar de rachiŭ şi o lulea de tutun stau potenţial douĕ crime. Akim nu póte vorbi, băiguesce, şi totuşĭ din când în când, din gura lui se aud cele mai sfinte învĕţăturĭ: „lacrimile ofensatei nu cad alăturea, ci peste capul ofensătorului". In acéstă brută, cele mai nobile revolte. Vine la fiiu-sĕu.

Abia şĭ-a scos obielele şi a început sĕ se încăldéscă la sobă, când, vĕdênd pe fiiul sĕu întorcêndu-se beat dela têrg, se ridică ameninţător; îl acusă, că trăesce în pĕcate şi plécă, nóptea şi pe ger, strigând lui Nikita: „Lasă-mĕ, nu pot sĕ mai stau! mai bine se trec nóptea lângă un gard, decât în casa ta scîrbósă!" Ér când fiiu-sĕu mărturisesce crimele în faţa Starostii şi a satului, Akim îl încuragiéză aşa: „Vorbesce, fiiul meu, spune tot şi te vei uşura. Deschide-te înaintea lui Dumnedeu, nu te sfii de ómenĭ!" Tolstoi a ales pe Akim. ca sĕ-şĭ propovĕduéscă inspiraţiunea lui de profet. Intr'o brută şĭ-a pus tótă adêncimea lui religiósă, tot geniul lui de credincios. Akim este înţelesul, tesa, problema dramei. In Akim triumfă Tolstoi. Unde e preocuparea profetică în drama lui Caragiale? *Ion*, nebunul şi nevinovatul, are halucinaţiunĭ, vede pe Maica Domnului, dér nu scie ce vrea, nu scie de ce sufere. şi se ucide, fiind-că aşa îi poruncesce lui în accesul de furie aceea, pe care o vede în înălţimea cerului. E aci vre-o asemĕnare? De sigur, nicĭ un fel de apropiere nu este cu putinţă.

S'a dis, domnilor, de unii pătimaşĭ: drama tolstoiană represintă triumful dreptăţii şi in drama lui Caragiale tot dreptatea triumfă. Ei şi? S'ar fi putut sĕ fie aşa. In mii de drame triumfă dreptatea şi nu din causa acésta s'a făcut vre-o asemĕnare între ele. Dér este aşa în casul nostru? Triumfă dreptatea în „La puissance des ténèbres?" Nikita mărturisesce din remuşcare. Nikita e adevĕratul criminal? Nikita a otrăvit pe Ignaticĭ? Nu, Anissa. Şi Nikita ia asupra lui crima. Nikita a voit sĕ-şĭ ucidă copilul? Nikita, a luat copilul de lângă Akulina? Nu, Matrena şi Anissia îl pun cu d'asila sĕ ucidă. Anissia îi aruncă copilul în pivniţă. Matrena acoperă cu pămênt victima. Şi Nikita ia asupra lui tóte crimele. E aci triumful dreptăţii? Dér Anissia, otrăvitóre, scapă de pedépsă. E triumful dreptăţii? Matrena, fiéra întunecimii, ea care dă otrava Anissiei şĭ-o îndémnă sĕ-şĭ ucidă bărbatul şi sĕ-l fure, care prin spaimă face pe fiiul sĕu sĕ-şĭ ucidă copilul. în scop de-a trăi bine şi liniştită, ea nu mărturisesce şi nu e bănuită, şi nu-şĭ ia pedépsa. E aci triumful dreptăţii? La Caragiale, da, triumfă dreptatea şi triumfă complect. O crimă s'a comis. Dragomir, după 9 anĭ, îşĭ ia pedépsa.

Şi era natural sĕ fie aşa.

Tolstoi şĭ-a propus sĕ dovedéscă, în înfiorătórea lui dramă, puterea întunecimei şi triumful credinţei simple şi profunde în Akim, care crede şi nu bea, şi nu fuméză. Caragiale a creat un caracter, pe Anca, şi prin Anca triumfă dreptatea omenéscă. In Tolstoi lumea e vênturată în vîrtejul întunecimei, al inconsciinţei, în valurile bigotismului, ale credinţei, ale sensualităţii, — şi mişcată de trebuinţe materiale, asociéză, fără sĕ-şĭ dea séma, crima cu religia. Ţĕranii lui Caragiale sunt conscienţĭ, agerĭ la minte, sciu ce fac, sciu ce vor, şi prin capul nicĭ-unuia nu i-ar trece ideia sĕ-sĭ închine victima séu sĕ-i pue crucea pe piept, după-ce ar fi doborît'o sub loviturile de cuţit. La Tolstoi vagul, confusiunea, într'o epopee grandiósă. La Caragiale, lumină perfectă într'o dramă profund emoţionantă.

(Va urma.)

Literatură.

Publicaţiunile Academiei Române. Au apărut acum publicaţiunile mai jos însemnate şi se află de vêndare la următórele librării: Socec et Comp., Bucurescĭ, — Otto Harassowitz, Leipzig, Gerold et Comp., Viena (Stefansplatz). 1. Memoriu despre starea Moldovei la 1787, de comitetele D'Hauterive, membru liber al Academiei de înscripţiunĭ şi frumóse litere, Secretar al Domnului Moldovei Alexandru Mavrocordat, Lei 5. 2. Clima dilei de Sft. Nicolae 1901 Decembrie 19 st. n., de I. St. Murat, extras din Analele Academiei Române Tom XXIV, memoriile secţiunii sciinţifice, 20 banĭ.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 17 Aprilie. In şedinţa de adĭ a dietei deputatul slovac *Rujak* a cerut, ca pe basa legei naţionalităţilor din 1868 Slovacilor sĕ li-se facă posibilă instrucţia în limba maternă până la universitate. Ministrul *Wlassics* a rĕspuns, că consimte pe deplin cu celea ce lea-a spus la timpul sĕu deputatul Hodossy Imre despre legea naţionalităţilor. El (ministrul) are în vedere spiritul legii şi acolo unde vede că e ameninţată unitatea statului maghiar, *nu va esecuta nicĭ o literă din legea naţionalităţilor.* Declară, că *nu va împlini dorinţa Slovacilor de a li-se înfiinţa un gimnasiu.* fiind-că nicĭ o garanţie nu vede în acésta pentru stat.

Amsterdam, 17 Aprilie. Incheierea păcii e sigura. Guvernul englez a pus cu plăcere la disposiţia Burilor un cablu pentru-ca sĕ se pótă sfătui cu Krüger. Succesul tratărilor de pace este a-se atribui intervenţiei energice a regelui Eduard.

Bruxella, 17 Aprilie. Faţă cu greva generală, ce s'a declarat şi faţă cu gravele evenimente, ce se prevĕd, între ministri domnesce cea mai mare neînţelegere. E vorba de a-se disolva parlamentul.

Petersburg, 17 Aprilie. Ţarul a oferit lui *Murawief* portofoliul de interne, acesta însĕ a refusat temêndu-se de un atentat, ce s'ar îndrepta asupră-i.

POSTA REDACŢIUNEI.

D-lui *I. S.*, Cluşiŭ. — Scrisórea, ce ni-aţĭ adresat nu o putem publica. Ideile depuse în ea le-aţĭ puté însĕ desvolta mai pe larg, sprijini cu argumente şi aşterne într'un memoriu, pe care sĕ-l înaintaţĭ forului competent. Póte că posteritatea vĕ va aminti numele în legătură cu o reformă atât de radicală în vieţa unei naţiunĭ!

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Buchete de florĭ, culese din grădina limbei române pentru copiĭ, fascicola III. de I. T. Totan, inv. Ed. I. Pr. 20 b. porto 5.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Romanilor, II. Preţul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă şi versurĭ, de Sextil Puscariu. Preţul cor. 1.60, pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferenţa ţinută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885, preţul 50 b. plus porto 5 banĭ.

Dialogul Ţiganului cu Sân-Petru la pórta raiului séu glume şi petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia ţigănéscă de Aron Boca Velchereanu 50 bani plus 5 b. porto.

Monológe de Antoniu Pop:

Nr. 1. Pe neaşteptate . . . 08 b.
Nr. 2. Pentru ce am rĕmas flăcău bĕtrân . . . . 16 b.
Nr 3 La anul nou . . . . 08 b.
Nr. 4. Ce nicĭ prin minte nu mi-a trecut . . . . 08 b.
Nr. 5. O pĕţanie . . . . . 08 b.
Tóte la olaltă 48 b. plus 10 b. porto.

Asupra situaţiunei, articoli şi foişóre de Ióna A. Lăpedat. Preţ. 40 b. pl. 10 b. porto)

Influinţa francesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iaşĭ Cu 50 b. + 5 b. porto.

Pribeag, ediţia 1-ă de Ioan Iosif Sceopul Preţ. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preţ. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Infocata şi nenorocita dragoste a lui Filarot şi Antusei, o povestire fórte frumósă în versurĭ, păstrată din bătrânĭ. Preţ. 24 b pl. 3 porto.

Prosă şi versurĭ fabule de Gr. M. Alexandrescu preţul 30 b. plus 5 b porto.

Istoria lui Stan Păţitul. Partea a II-a. **Femeia** în versurĭ pentru popor de I. Tim Totan învĕţător, preţ. 20 b. plus 3 b. porto

Scriitori, cetitori şi criticĭ de N. Rădulescu-Niger 50 b plus 5 b porto.

Imbunătăţirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, preţ, 50 b. + 5 b. porto.

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Buna chiverniselă, carte pentru toţĭ întocmită după ideile lui Sam. Smiles de Theodor V. Păcăţianu. 40 bani plus 5 b. porto.

Monologurĭ în versurĭ seria a 2-a după Auguste Vacquerie. Eugene Manuel, Uhland, Emile Goudean, E. Grenet-Dancour şi L. Ratisbonne de Nicolae Ţincu 1 cor plus 5 b. porto.

Cu vêrful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor plus 10 b. porto.

Ionel educaţiunea unui bun copil. Carte pentru părinţĭ şi alţi educătorĭ. „Principele morale şi creştineşcĭ" de care trebue sĕ se conducă părinţiĭ în educaţiunea copiilor. Copiiĭ bine crescuţi sunt cea mai scumpă visterie a părinţilor şi cel mai bun prinos pe altarul neamului de *V. Gr. Borgovanu* profesor de filosofie şi pedagogie. Preţul 2 cor. plus 20 b porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Aprilie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.—
Renta de coróne ung. 4%	97.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.30
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	203.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	163 50
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hârtie austr.	101.40
Renta de aur austr.	120.35
Losurĭ din 1860.	153.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16 —
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	688.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	674.50
Napoleondorĭ	19.04
Mărcĭ imperiale germane	117.37½
London vista	240.57½
Paris vista	95.50
Rente de coróne austr. 4%	99.50
Note italiene	93 45

A apărut *„Almanachul"* societăţii *„Petru Maior"* Budapesta 1901 cu un conţinut bogat şi ilustrat. Format 8° ou 144 paginĭ. *Preţul 4 coróne.* Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureşianu* cu preţul indicat, plus 35 banĭ porto.

Sz. 1206—1902.
tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Todorán Páráschivának, Todorán Niculáné szl Gál Florea elleni birtokközösség megszüntetése iránti ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbiróság) területén levő a brassói 3314. sz. tljkvben 4098 hrsz 1/3 ad részben Todorán Páráschiva, 2/3-ad részben Todorán Florea szl. Gál tulajdonául felvett ingatlanra a rajta levő házzal 1650 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi májas hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1902 évi február hó 22-ik napján.

499.1—1. **A kir. törvszék mint tlknyvi hatóság**

Sz. 1599 —1902.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jrbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi hogy Sokol Máté Toma végrehajtatónak Raduletiu Máté Lázáré végrehajtást szenvedő elleni 110 korona tőkekövetelés és járalekai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő a nagyberivóji 116 sz. tljkvben Raduleţiu Lázár, János, Anna. Linca, Máté és Terez a Lázáré nevén álló

200, 201	hrsz.	ingatlanra	438	kor.	1519/1	hrsz.	ingatlanra	11	kor.
210	„	„	32	„	1668	„	„	04	„
258	„	„	28	„	1691	„	„	05	„
410	„	„	12	„	1715	„	„	99	„
526	„	„	39	„	1732	„	„	14	„
538	„	„	15	„	1848	„	„	08	„
541	„	„	20	„	1885	„	„	02	„
669	„	„	36	„	1877	„	„	06	„
703	„	„	23	„	1940	„	„	08	„
769	„	„	07	„	1965	„	„	03	„
926	„	„	29	„	2089	„	„	05	„
958	„	„	23	„	2228, 2229	„	„	06	„
1050	„	„	30	„	2284/2	„	„	08	„
1173	„	„	05	„	2313	„	„	23	„
1181	„	„	08	„	2354	„		12	„
1312	„	„	18	„	2646	„	„	05	„
1420	„	„	13	„					

koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverest elrendelte. és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi május hó 12-ik napján delelött 9 órakor** Nagy Berivoj községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi Február hó 18-ik napján.

A. kir. járásbiróság mint tlkönyvi hatóság.

Schupiter,
kir. albiró.

494.1—1.